

Diepenbeeks

België–Belgique
PB - P.P.
3590 Diepenbeek 1
BC 10109

Natuur. *nieuws*

Adresklever

Ledenfeest.

De Dag van de Natuur.

Winteren rond de kiosk.

Klimaatactiedag in Brussel

5 december 2009 om 14u

natuurpunt doet mee!

www.natuurpunt.be/klimaatactiedag

Natuurpunt Afd. Diepenbeek.

Voorzitter: Jos Ramaekers, Houbrichtsstraat 2,
Diepenbeek, 011/351583

Secretaris: Richard Vuurstaek, Zinniastraat 17,
Diepenbeek, 011/322718

Penningmeester: David Berx, De Hutten 52,
Genk, 089/247702

Milieu- en Culturele raad: Gilbert Martens, Plompaertstraat 22,
Diepenbeek, 0472/329136

Jos Paulussen, Jagersstraat 28, Diepenbeek; 011/323962

Chris Dictus, Piannesbergstraat 19, Diepenbeek; 011/ 333692

Erik Nuyts, Kempenstraat. 136, Diepenbeek; 011/332382

André Witvrouw, Dautenstraat 42, Diepenbeek; 011/324382

Foto; Dirk Smets.

Woord van de voorzitter

Een nieuw jaar, een nieuw begin wordt wel eens gezegd. Als u deze nieuwsbrief doorneemt zult u vaststellen dat we met natuurpunt niet op dat nieuwe jaar hebben gewacht.

Niet alleen wordt onze website momenteel volledig vernieuwd, ook onze activiteitenkalender voor 2010 is klaar, en dit met een aantal vernieuwende activiteiten zoals onze beveruitstap. Met momenteel meer dan 10 beverkoppels in onze provincie wordt het denkbaar dat ze zich vroeg of laat ook bij ons laten zien. Voor al diegenen die daarop niet kunnen wachten gaan we volgend jaar naar de bevers toe in de Ardennen, waar ze de meest spectaculaire burchten maken.

2010 is ook het internationale jaar van de biodiversiteit. De regeringen van de Europese landen hebben in 2001 afgesproken om tegen 2010 de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen. Zonder biodiversiteit is ons leven nauwelijks voor te stellen. Biodiversiteit is in feite de verzamelnaam voor de grote verscheidenheid aan micro-organismen, dieren- en plantensoorten om ons heen.

Omdat we steeds meer gebruik maken van ecosystemen (bossen, moerassen, zeeën) en natuurlijke rijkdommen, gaat biodiversiteit verloren in een alarmerend tempo. We zien dat ecosystemen ontregeld raken, en dat dit negatieve gevolgen heeft voor menselijk welzijn. Deze gevolgen zullen toenemen als we geen actie ondernemen om biodiversiteit te beschermen en duurzaam te gebruiken.

Hoe staat het met de biodiversiteit in Diepenbeek, en wat doen we eraan als natuurpunt, als gemeentelijke overheid, als bewoner? Deze en andere vragen zullen in de loop van 2010 aan bod komen in onze nieuwsbrief.

Op onze jaarlijkse ledendag, zorgen we al voor een voorproefje, onze plannen zullen u deze keer letterlijk "smakelijk" worden voorgesteld.

Tot binnenkort,
Jos Ramaekers,
Voorzitter

Winteren rond de kiosk.

zaterdag 12 december

In stemmige kraampjes brengen de verenigingen hun producten aan de man. Geuren, smaken en kleuren vullen de koude lucht. Luisteren kan je naar de winterverhalen, gebracht door echte vertellers. In samenwerking met Tandem vzw en Diepenbeekse verenigingen.

Ook dit jaar zijn we weer present. Kom gerust eens een kijkje nemen bij onze stand. Locatie: Varkensmarkt in het centrum van Diepenbeek vanaf 18.00 uur.

De dag van de natuur;..... alle hens aan dek,

zaterdag 21 november

Het wordt stilaan een traditie, het nationaal werkweekeinde in onze natuurgebieden. Op deze dagen is iedereen welkom die een hart voor onze natuur heeft, om eens de handen uit de mouwen te steken en te ervaren wat het is om een natuurgebied in stand te houden.

Iemand die dezer dagen is gaan wandelen op de heide aan Diepenbeekse kant van “De Maten”, heeft het al gemerkt. Er is al heel wat gedaan om de heide vrij te maken. Ook is de houtwal langs het fietspad, met het kleiner afvalhout, weer terug opgebouwd. Maar er is nog veel te doen.

Wij van natuurland Diepenbeek zetten dus ons beste beentje voor in het mooie natuurgebied “De Maten”. We gaan hier verder met het vrij maken van de heide van boomopslag en dit tussen het wandelpad en de Reenstraat.

Samenkomst om 14u op de hoek van de Reenstraat (Genk) en het fietspad (fietsroutenetwerk).

Ledenfeest.

Op vrijdagavond 18 december houden we weer ons ledenfeest. We presenteren er de resultaten van het werkjaar 2009 en geven er een vooruitblik op wandelingen, activiteiten, beheerswerken voor 2010. Maar naar jaarlijkse gewoonte laten we het daar niet bij.

Natuurbewoud, eerlijke wereldhandel en ‘duurzame’ ontwikkeling zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Onze projecten illustreren dat iedere dag, maar de link wordt maar zelden gelegd. Het is dan ook de hoogste tijd dat onder meer de Wereldwinkels en Natuurland elkaar beter leren kennen. Met deze “smakelijke” voorstelling willen we aan de hand van enkele concrete voorbeelden en gerechten dan ook aantonen hoe we samen aan een duurzame toekomst werken.

Het hapje en drankje dat we anders serveren op ons ledenfeest vormen nu letterlijk de hoofdbrok van de avond. Ieder lid en zijn gezin (in de uitgebreide betekenis) is dus smakelijk welkom op vrijdag 18 december om 20u00 in zaal Terlogt op het Crijt te Diepenbeek

Paddenstoelenwandeling Natuurpunt Diepenbeek

Patersbos 11/10/09; Gids: Ronny Boeykens en 30 wandelaars ondanks de regen.

Horen en zien maar ook ruiken en proeven, ja zelfs voelen was ons deel.

Lijst gevonden soorten	Wetenswaardigheden
Aardappelbovist	gelijkt op aardappel, buikzwam met sporen binnenin
Berijpte russula	russula's hebben een steel die breekt als krijt, plaatjeszwam
Berkenboleet	bruine hoed, ruige steel wit met zwarte schubben, buisjeszwam
Bleke franjehoed	bleke hoed met franjes, grijze plaatjes, donkere sporen
Botercollybia	slappe hoed
Dennenvlamhoed	oranjegele gewelfde hoed, aan de rand lichter van kleur
Doolhofzwam	plaatjes als een labyrint, groeit op eik
Eekhoortjesbrood	bruine plakkerige hoed, stevige steel met netwerk, eetbaar
Eikenblad zwammetje	hoed onregelmatig gewelfd, roodachtig bruin met bleke rand
Geelwitte russula	groeit in vochtige dennenbossen en is daar vrij algemeen
Gele knolamaniet	duidelijke geur van rauwe aardappelen
Gewoon elfenbankje	waaiervormig in groepjes, gekleurde zones, witte gaatjes
Gordijnzwam	gordijn hangt als vage verbinding tussen steel en hoed
Greppel melkzwam	bruin tot roodbruin van kleur, ook de steel, melk bij kneuzen
Honingzwam	hoed honingkleurig, witte plaatjes en ring, bundelzwam, parasiet
Kale inktzwam	eetbaar maar niet in combinatie met alcohol
Kastanjeboleet	hoed kastanjebruin, buisjes verkleuren bij aanraking blauw, eetbaar
Kostgangerboleet	parasiet die groeit op aardappelbovist
Krulzoom	bruine ingedeukte hoed met ingerolde rand, giftig
Lever melkzwam	groeit onder grove den
Narcis ridderzwam	narciskleur, ringgrachtje aan de steel, kربول geur,
Peperboleet	klein formaat, roestbruine kleur, brandend scherpe kruidsmak
Parelstuijzwam	eerst wit, later bruinwordend, met mooie parels

Foto: Andrea Koroscha

Platrand tonderzwam	groeit haaks op boomstam, harde hoed, onderaan zit de groeilaag
Rimpelende melkzwam	alle melkzwammen geven bij kneuzing melk (wit, geel of rozig)
Roestvlekken collybia	witte hoed met roestige vlekken
Roodporie houtzwam	vrij plat, poriën kleuren rood bij kneuzen, langwerpige buisjes
smakelijke russula	hoed bolvormig bruinig, witte fijne plaatjes, notensmak, eetbaar
Valse cantharel	naaldbossen, gele plaatjes vervloeien met de steel, toch eetbaar
Vliegenschwam	hoed rood met witte vlokken, steel wit met afhangende ring, giftig *
Zwavelkopje	in bundels op dood hout, groengrijze plaatjes, bittere smak

wist je

- ✓ Een paddenstoel is de vrucht van een zwamvlok zoals een appel de vrucht is van een appelboom.
- ✓ Trippen is mogelijk met gedroogd hoedvlies van de vliegenzwam.
 - Indianen, Lappen en medicijnmannen hadden daar al weet van.
- ✓ Saprofyten zijn de opruimers van bladeren en dood hout
- ✓ Zwakte parasieten tasten zieke bomen aan, echte parasieten nemen ook op gezonde bomen.
- ✓ Symbiose zwammen (de boleten) leggen een kous rond de wortels van de bomen van hun voorkeur. Zij geven en nemen eten en drinken en ze worden daar allebei beter van.
- ✓ Een heksenkring ontstaat wanneer het voedsel in het centrum op is, de zwamvlok groeit dan verder aan de rand en de kring breidt uit.

2010; *Kopenhagen.*

Al jarenlang worden we om de oren geslagen met het Kyoto verdrag. Hierin werden er normen opgelegd om de uitstoot van broeikasgassen te beperken ten einde de opwarming van de aarde onder controle te houden. Eén en ander heeft ondertussen al heel wat commotie te weeg gebracht. Iedereen kan zich het moeilijke goedkeuringsproces herinneren binnen de Europese Gemeenschap en de halsstarrige weigering van de regering Bush om het Kyoto protocol te ratificeren. De USA ontkenden eerder de opwarming van de aarde dan ze ook maar overwogen enig engagement aan te gaan. Andere landen, zoals Rusland, maakten hier dankbaar gebruik van om het protocol eveneens niet te ratificeren. Ook vandaag nog heerst in de USA de mening dat de zich nieuw ontwikkelende industriële grootmachten zoals China en India door het Kyoto verdrag economisch worden bevoordeeld.

Of Kyoto iets positiefs opgebracht lijkt wel de hamvraag in deze tijd waarin allerlei alarmerende geruchten de kop op steken rond een veel snellere opwarming van de aarde dan ooit gedacht. Wat het aantal CO₂ deeltjes in de atmosfeer betreft alvast niet. Het aantal ppm CO₂ stijgt nog jaar na jaar. Vlaanderen heeft dan wel zijn doelstellingen al gehaald, maar wat betekent dit op wereldschaal?

Waar Kyoto wel voor gezorgd heeft is een groeiend bewustzijn in de meeste oude industriële landen en zijn inwoners. Het aantal installaties voor hernieuwbare energie is spectaculair gestegen. De milieu-impact van producten en goederen maken ondertussen een wezenlijk deel uit van de productinformatie. In een showroom krijgt elke wagen een ecoscore bijvoorbeeld; Ook gloeilampen zullen stilaan maar zeker uit beeld verdwijnen voor milieuvriendelijkere exemplaren. Alleen is de boodschap niet altijd even duidelijk voor Jan met de pet of halen de lobbyisten zoals deze van de kernenergie hun voordeel mee.

In december dient er een nieuw verdrag uitgewerkt te worden ter vervanging van het Kyoto protocol. Dit zal doorgaan in Kopenhagen. De bedoeling is om de menselijke invloed op de opwarming van de aarde verder terug te dringen of te vertragen. In hoeverre we al dan niet nog in staat zullen zijn het tij te keren is onvoorspelbaar. Een aantal doemdenkers vrezen dat het momentum waarop we het tij konden keren al gepasseerd is. Maar niemand kan het één en

ander met 100% zekerheid bewijzen. Dat maakt de opwarming van de aarde tot een zeer moeilijke materie. Anderzijds stijgt het aantal klimaatvluchtelingen en aan de opwarming gelinkte gewelddadige conflicten wereldwijd razendsnel. Er komen ook alsmear meer aanwijzingen van een daadwerkelijke opwarming. Het verdwijnen van de Noordelijke poolkap is één van de meest in het oog springende exponenten. De uitdaging in Kopenhagen wordt dus om een wereldwijde consensus te bereiken tussen zowel het rijke Westen, de opkomende industrielanden en het arme Zuiden. De sociale context wordt in het klimaatdebat te vaak uit het oog verloren. Het Afrikaans continent is tot dus ver het grootste slachtoffer van de gevolgen van de klimaatswijziging. De sociale en economische belangenconflicten worden duidelijk in het Europese debat. Hier woedt de discussie betreffende de financiering van de maatregelen tussen de Westelijke en Oostelijke lidstaten in alle hevigheid. Het gekrakeel binnen Europa belooft spijtig genoeg weinig goeds voor de nieuwe afspraken. Misschien zouden de politici die tot een consensus zullen moeten komen best hun oor eens zeer goed te luisteren leggen bij de leden van het IPCC of bij gewone natuurliefhebbers die de wijzigingen in hun lokale habitat nu al onderkennen.

Klimaatactie.

Van 7 tot 18 december komen de wereldleiders bijeen in Kopenhagen, voor onderhandelingen over een nieuw klimaatakkoord. Het bestaande Kyotoprotocol bindt te weinig landen, en loopt bovendien maar tot eind 2012. Wetenschappers zijn het erover eens dat onze uitstoot met 30 tot 40% achteruit moet tegen 2020, en met maar liefst 80 tot 95% in 2050.

Op dit moment is het nog lang niet zeker of het akkoord er in Kopenhagen zal komen (wat eigenlijk de bedoeling is). Mogelijks zal er ook de eerste maanden van volgend jaar nog zeer veel overleg nodig zijn.

Het is in elk geval belangrijk dat wij de onderhandelaars laten zien dat steeds meer mensen achter ambitieuze klimaatdoelstellingen staan.

Daarom roept een brede coalitie van organisaties en bekende Vlamingen op om op 5 december op straat te komen. De plaats van afspraak is het Luxemburgplein in Brussel om 14.00

In de aanloop naar Kopenhagen stonden bijna dagelijks klimaatactiviteiten op de agenda. De actie van 5 december moet een soort feestelijke afsluiter vormen.

Natuurpunt zal daar niet ontbreken. Sluit je aan bij onze delegatie!

Digitale nieuwsbrief.

In deze tijd van internet, e-mail en dergelijke, willen we als afdeling Diepenbeek niet achterblijven en bieden onze nieuwsbrief aan in digitale vorm. Een e-mail naar onze redactie davidberx@pandora.be is al voldoende om u op de lijst te zetten, om ons tijdschrift langs het internet te ontvangen. Dit vermindert onze kosten, spaart het milieu en u ontvangt het tijdschrift mooi op tijd en in kleur.

Goudvenstertje (*Plusia festucae*)

Foto: Bart Wursten

Onze natuurgebieden.

De Dorpsbenden-Pomperik: Graslanden worden natuur voor iedereen.

Situering; centrum Diepenbeek, hoek Verbindingslaan en de Demer.

Grootte: 38 ha, Beheerder: Jos Paulussen, 011/323962

Nietelbroeken: Sprookjesbos in Diepenbeeks Haspengouw.

Situering; Zuid-Diepenbeek grensoverschrijdend met Kortesseem en Hasselt.

Grootte: 66 ha, Beheerder Jos Ramaekers, 011/351583

De Dauteweyers: Industrieel patrimonium wordt weer natuur.

Situering; Lutselus, St-Servatiusstraat.

Grootte: 11 ha, Beheerder: André Witvrouw, 011/324382

De Maten: Natuurparel van midden Limburg.

Situering; Noord-Diepenbeek grensoverschrijdend met Genk.

Grootte: tot. 231 ha, Beheerder Diepenbeeks gedeelte: David Berx, 089/247702

De Mowkes: Voormalige waterkelder wordt vleermuizen (t)huis.

Situering; op de universitaire campus Diepenbeek aan de Stiemer.

Den Elst: Natuuroase in een landschap van monoculturen.

Situering; ten noorden en langs de autostrade, tussen de gehuchten het Crijt en het Reitse.

Grootte: tot. 5 ha, Beheerder: (nog in overleg).

Onze eerst volgende activiteiten.

Zaterdag 21 november, “**dag van de natuur**”. Samenkomst om 14u op de hoek van de Reestraat (Genk) en het fietspad (fietsroutenetwerk). Voor drank en versnapering wordt gezorgd. Thema: heidebeheer.

Vrijdagavond 18 december; **ledenfeest**. Samenkomst om 20u00 in zaal Terlogt op het Crijt te Diepenbeek. Thema; handel, uit respect

Zondag 10 januari; **winterwandeling**. Samenkomst om 14u00 op de parking “de pengel” aan het Albertkanaal te Diepenbeek. Thema; heide- en vijvers in de winter (pauze met glühwein).

Alle activiteiten zijn onder begeleiding van een natuurgids en deelname is gratis voor leden en hun gezin. Niet-leden betalen 1 euro per persoon. Stevig schoeisel of laarzen zijn aanbevolen.

Activiteitenkalender 2010

Datum	Gebied	Vertrek	Samenkomst	Wat
Zon; 10/01	De Maten	14.00 u	Parking aan de Havenlaan Diepenbeek	Winterwandeling (pauze met Glühwein)
Zon; XX/02	Zeeland (Nederland)	08.00 u	carpoolparking aan E313 te Diepenbeek	Overwinterende watervogels aan zee en duin (vooraf inschrijven)
Zon; 14/03	Kerkeweerd Dilsen-Stokkem	13.30 u	carpoolparking aan E313 te Diepenbeek	Natuurontwikkeling en watervogels aan de Maas
Zon; 18/04	Broekbosvijvers <i>Dag van de Aarde</i>	06.00 u	Parochiezaal Lutselus Onderwijslaan 2 te Diepenbeek	Vogelgeluidenwandeling met ontbijt (vooraf inschrijven)
Zon 25/04	Hoogstamboomgaard Keizel <i>Dag van de Aarde</i>	10.00u	Taverne "De Ploeg", steenweg 184 te Diepenbeek	Bloesemwandeling met gids gevolgd door Brunch (vooraf inschrijven)
Zon 25/04	Hoogstamboomgaard Keizel <i>Dag van de Aarde</i>	14.00u	Keizelstraat tss huisnr; 38 en 40 te Diepenbeek	Bloesemwandeling met gids in de collectieboomgaard
Zon; 02/05	Nietelbroeken	14.00u	Nieuwe parking aan de Herbroekstraat te kortessem	Voorjaarsbloeiërs en opening nieuwe wandelpaden
Zon; 23/05	Plateau van Caestert te Kanne	13.30 u	carpoolparking aan E313 te Diepenbeek	Kalkflora en orchideeën
Zon; 13/06	Dorpsbemden-Pomperik	14.00 u	Parking aan de sporthal "Het Demerstrand" te Diepenbeek	Blumpkes bjoovet Dialectwandeling
Zon; 01/08	Sluisbemden	14.00u	Hoofdparking universiteit Hasselt te Diepenbeek	Leer vlinders kennen (enkel bij goed weer)
Zon; 22/08	De Maten	14.00 u	Parking aan de Havenlaan te Diepenbeek	Bloeiende Heide (pauze met gagelbier)
Zat; 28/08	Dorpsbemden	20.00 u	Kantine visvijver Pomperikweg Diepenbeek	Avondwandeling vleermuizen
Zon; 26/09	Houffalize (Ardennen)	08.00 u	carpoolparking aan E313 te Diepenbeek	Beverzoektocht (vooraf inschrijven)
Zon; 03/10	Nietelbroeken	14.00 u	kruispunt van de Kruis-, Nietelbroek- en de Tichelrijstraat	Paddestoelenwandeling in het bos
Zat; 16/10	Dorpsbemden	19.00 u	Kantine visvijver Pomperikweg Diepenbeek	Op zoek naar zoogdieren met de zaklamp
Zon; 14/11	Averbode bos en heide	13.30 u	carpoolparking aan E313 te Diepenbeek	Een bos in transformatie op de grens van 3 provincies
Zat; 20/11	XX	XX	XX	Dag van de natuur
Vrijd; 17/12	Ledenfeest en Algemene verg.	20.00 u	Zaal Terlogt Diepenbeek	Voordracht of presentatie met een hapje en onze natuur.plannen

XX = zal later medegedeeld worden

Inschrijven = zie website, nieuwsbrief of telnr; 0477/476963